ISSN 2412-1932

Міністерство освіти і науки України
Одеська державна академія будівництва та архітектури
University North (Хорватія)
Polytechnic in Pozega (Хорватія)
University of Wroclaw (Польща)
University of Pitesti (Румунія)
Toc H Institute of Science and Technology (Індія)

МАТЕРІАЛИ
Міжнародної науково-методичної конференції
УПРАВЛІННЯ ЯКІСТЮ ПІДГОТОВКИ ФАХІВЦІВ

Частина 2

Конференція - XXVI
м. Одеса - 22 квітня 2021р.

http://odaba.edu.ua/

М 341
УДК 338 (063)

В збірнику наведені матеріали, які докладалися на XXVI Міжнародній науково-методичній конференції «Управління якістю підготовки фахівців» (м.Одеса, 22 квітня 2021р.), висвітлюються: результати науково-методичної роботи ОДАБА й інших ЗВО та організацій **України, Великобританії, Польщі, Придністров'я** з питань:

- Розвиток освітнього процесу
- Завдання вищої освіти у сфері розвитку суспільства
- Наукова та інноваційна складова в освіті
- Удосконалення методичного забезпечення навчального процесу
- Проблеми організації навчального процесу
- Удосконалення інформаційно-ресурсного забезпечення освіти

Редакційна колегія:
Голови:
Ковров А.В., к.т.н., професор, ректор Одеської державної академії будівництва та архітектури
Marin Milkovič, PhD, Professor, Rector of the University North

Заступники голів:
Крутій Ю.С., д.т.н., професор, проректор з науково-педагогічної роботи Одеської державної академії будівництва та архітектури
Goran Kozhina, PhD, Professor, Vice-rector of University North

Члени оргкомітету:
Alina Hagiu, Ph.D, University of Pitesti;
Daniela Pîrvu, Vice-dean of the Faculty of Economics and Law, Assistant Professor, University of Pitesti;
Lathi Karthi, Prof. Head of Civil Engineering Department, TocH Institute of Science and Technology;
Urszula Banaszczak-Soroka, Ph.D., Assistant Professor, University of Wrocław;
Vasudev R., Associate Professor, Civil Engineering Department, TocH Institute of Science and Technology;
Wioletta Nowak, Ph.D., Assistant Professor, University of Wrocław;
Berislav Andrlic, Ph.D, Assistant Professor, Vice Dean for Development, Polytechnic in Pozega;
Голубова Д.О., к.т.н., доцент, керівник навч.-метод. відділу ОДАБА;
Кровяков С.О., д.т.н., доцент, проректор з наукової роботи ОДАБА;
Пандас А.В., к.е.н., доцент, керівник відділу міжнародних зв'язків ОДАБА.
Відповідальний секретар: **Лесняк М.О.**

Рекомендовано до друку Методичною Радою ОДАБА
(Протокол № 8 від 26 березня 2021р.)

Тези доповідей надруковано в авторській редакції. Автори матеріалів несуть відповідальність за вірогідність наведених відомостей, точність даних за цитованою літературою та за використання даних, що не підлягають відкритій публікації.

©Одеська державна академія будівництва та архітектури, 2021

УДОСКОНАЛЕННЯ МЕТОДИЧНОГО ЗАБЕЗПЕЧЕННЯ НАВЧАЛЬНОГО ПРОЦЕСУ

DEVELOPING MATERIALS IN HIGHER MILITARY EDUCATIONAL INSTITUTIONS

KIT N.V.
Odesa Military Academy, Ukraine

Materials development is a very responsible complex process which requires experienced and creative teachers who are able to organize materials and activities so that students can reach the goals of the course. Organizing materials is followed by determining the organizing principles, choosing or adapting materials, making decisions about putting the teaching principles into practice.

Kathleen Graves defines materials development as "the planning process by which a teacher creates units and lessons within those units to carry out the goals and objectives of the course". Thus, creativity takes a significant place in developing materials and delivering them to class. A teacher relies on his/her beliefs and understandings about teaching and learning the course, the resources available, and the goals for the course. Creative teachers will help students to develop their own strategies about learning and allow them to make their own decisions about problem solving.

Higher military educational institutions (HMEIs) set forth particular context and particular expectations which should be taken into consideration by materials developers. HMEIs usually provide strict timetable, goals, and materials for their students and teachers during the educational process. Responsibility and decision-making are the most important factors in military organization, both on the battlefield and in the classroom. They are paid much attention to at all levels.

Teaching foreign languages in HMEIs includes developing specific skills and military language that military students need for specific communication. It requires to apply a materials developer's mind to integrating the four skills of speaking, listening, reading, and writingfor specific purposes. Developing materials for military students specifies the range of objectives, themes, genres, tasks, so it encompasses specific vocabulary, syntax, discourse, types of activities, and so on. For example, teaching combat orders in HMEIs includes reading field manuals, learning abbreviations, specific grammar structures, collocations, dealing with maps, overlays, etc. Combat orders are very valuable sources of information which can influence the outcome of an operation or the combat in general. So choosing appropriate materials and adapting them is not enough for educational process in HMEIs. Analyzing various types of military documents and graphical annexes, principles of subordination, organization for combat, fundamentals of offense and defense have a great impact on developing the activities, organizing them into lessons. Teachers should alsotake into account the motivation for learning foreign languages of military students.

ПЕДАГОГІЧНІ ЗАСОБИ РОЗВИТКУ ПІЗНАВАЛЬНОЇ САМОСТІЙНОСТІ МАЙБУТНІХ ФАХІВЦІВ

МОРОЗ С.Е., КАЛАШНИК О.В.
Полтавський державний аграрний університет, м. Полтава, Україна

У сучасному світі відбувається інтенсивний пошук базових, ключових компетенцій людини XXI століття, які дозволять їй успішно вирішувати свої життєві проблеми. Серед таких компетенцій, на думку науковців, особливе місце займає самостійність, яка виступає одночасно основою, умовою і показником розвитку всіх інших компетенцій: креативності, критичного мислення, комунікативності, командності та ін. [1].

Нам імпонує позиція науковців, які вважають, що важливим видом самостійності людини є її пізнавальна самостійність, яка формується під впливом багатьох факторів, серед яких і ефективність педагогічної діяльності.

Принципи демократизації, гуманізації, диференціації навчання покликані забезпечити формування обізнаного, творчого випускника, здатного швидко адаптуватися до мінливого світу. При цьому ми цілком підтримуємо думку А. Дістервега, який більш як півстоліття тому назад зауважував: «Виховання, отримане людиною, закінчене, досягло своєї мети, коли людина настільки дозріла, що володіє силою і волею саму себе освічувати протягом подальшого життя і знає спосіб і засоби, як вона це може здійснити ...» [1, с.118]. На наш погляд, саме сформована компетентність «самостійно навчатися упродовж життя» дозволить випускникам залишатися конкурентоспроможними на ринку праці та сприятиме процесу їх самореалізації.

Сучасний освітній процесвсе більше фокусується на зміні характеру взаємодії викладача та студента; формуванні здібностей шукати, оцінювати, відбирати і структурувати інформацію; збільшенні частки дослідницької роботи здобувачів вищої освіти; використанні міжпредметних зв'язків. Зважаючи на те, що всі люди неповторніта вчаться по-різномуі з різною швидкістю, кожен сучасний заклад вищої освіти прагне створити такі педагогічні умови, які б забезпечували освітні потреби кожного студента з урахуванням його здатностей та здібностей.

У педагогічних дослідженнях пізнавальну самостійність науковці розглядають як складну структуру, що включає в себе наступні компоненти:

– змістовно-операційний – забезпечує рівень володіння здобувачами вищої освіти фундаментальними опорними знаннями, методами, прийомами і способами пізнавальної діяльності;

– мотиваційний – визначає інтерес до процесу пізнання, демонструє стійке прагнення студента до постійної розумової діяльності;

– вольовий – характеризує такі якості особистості, як рішучість, наполегливість, витримка, стійкість, цілеспрямованість та демонструє пізнавальну самостійність студентів.

На рис. 1 структуровані рівні пізнавальної самостійності студентіввід «відносної» до «творчої» самостійності.

Рис. 1. Рівні пізнавальної самостійності студентів

На сучасному етапі, в умовах пандемії COVID-19,викладачі закладів вищої освіти спільно зі студентами активно працюють дистанційно, використовуючи віддалений доступ до інформаційних баз даних і освітніх ресурсів мережі Інтернет. Саме дистанційні технології стали одним з ефективних засобів, які в умовах вимушеного карантину сприяють розвитку пізнавальної самостійності здобувачів вищої освіти.

При цьому під час організації самостійної роботи велика увага приділяється створенню і використанню у навчальному процесі прикладного програмного

забезпечення та дистанційних курсів з різних навчальних предметів. У наукових джерелах підкреслюється, що широке застосування програмних педагогічних засобів забезпечує підвищення якості знань студентів, урахування їх індивідуальних особливостей, сприяє інтенсифікації навчання.

Як показує практика, ефективним засобом розвитку пізнавальної самостійності є контрольована самостійна робота студентів, яка складається з диференційованих і багаторівневих завдань з оволодіння і закріплення досліджуваного матеріалу. На наш погляд, розвиток пізнавальної самостійності здобувачів вищої освіти сьогодні має здійснюватися на засадах комплексного підходу до проблеми, з урахуванням психологічних, соціальних та дидактичних аспектів. Таку точку зору поділяють багато освітян, які зазначають, що кращі результати навчання досягаються завдяки залученню студентів до активної керованої самостійної пізнавальної діяльності за допомогою використання інноваційних інтерактивнихтехнологій.

У таких умовах традиційна роль викладача змінюється на тьюторську, оскільки саме викладач повинен урахувати психофізіологічні особливості студентів, обрати оптимальні шляхи впливу на них, тобто зорієнтувати процес навчання на результат та забезпечити умови формування професійних якостей майбутніх фахівців. І ще один суттєвий аспект, викладач може також виконувати ролі координатора, спостерігача, помічника, фалісітатора процесу навчання та виховання, застосовуючи відповідні стратегії взаємодіїу процесі організації контрольованої самостійної роботи. Залежно від того, якої саме допомоги потребує студент під час самостійного виконання завдань, викладач змінює стратегії взаємодії:

– *Допомога* надається у випадках, коли студент може впоратися з перешкодою у навчанні сам, але йому необхідно дати рекомендації щодо виконання завдань;

– *педагогічна підтримка* застосовується з метою створення відповідного емоційного фону для того, щоб студент зміг самостійно здійснити пошук інформації і діяти залежновід певних обставин;

– *педагогічний супровід* полягає у формуванні впевненості студента у тому, що забудь-яких обставин він завжди зможе звернутися до викладача з питаннями і отримає відповіді.

Використання на заняттях перерахованих вище прийомів роботи а способів суб'єкт-субєктної взаємодії здатне позитивно вплинути на розвиток пізнавальної активності та самостійност особистості майбутнього фахівця.

Література

1. Каменский А. А. Развитие познавательной самостоятельности подростков в современной школе. URL :https://bit.ly/3plinPE (дата обращения: 15.02.2021).

2. Дистерверг Ф. А. В. Избранные педагогические сочинения / Ф. А. В. Дистерверг, В. А. Ротенберг . – Москва : Учпедгиз, 1956. – 374 с.